

Metodické usmernenie č. 1/2013

Postup pri uvoľňovaní a ospravedlňovaní žiakov z vyučovania, pri udeľovaní výchovných opatrení za porušovanie školského poriadku školy a neplnenie povinnej školskej dochádzky.

V zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 153 riaditeľ školy vydá školský poriadok po prerokovaní s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade. Školský poriadok zverejní riaditeľ na verejne prístupnom mieste v škole preukázateľným spôsobom s ním oboznámi zamestnancov, detí a žiakov a informuje o jeho vydaní a obsahu zákonných zástupcov detí a žiakov.

Čl. 1 Úvodné ustanovenie

Metodické usmernenie č. 1/2013 je súčasťou školského poriadku. Je v súlade so:

- zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Metodické usmernenie upravuje postup pri uvoľňovaní a ospravedlňovaní žiakov z vyučovania, pri udeľovaní výchovných opatrení za porušovanie školského poriadku školy a neplnenie povinnej školskej dochádzky v podmienkach základných škôl, školských klubov detí, centra voľného času a jazykovej školy pri základnej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice.

Čl. 2 Ospravedlnená neúčasť žiaka

Za ospravedlnenú neúčasť žiaka na výchovno-vzdelávacom procese sa uznáva najmä:

- choroba žiaka,
- lekárom nariadený dočasný zákaz jeho dochádzania do školy,
- mimoriadne nepriaznivé podmienky počasia,
- náhle prerušenie premávky prostriedkov hromadnej dopravy,
- mimoriadne závažné udalosti v rodine žiaka,
- účasť žiaka na reprezentácii školy,
- účasť žiaka na zahraničných výmenných a relaxačných pobytoch, exkurziách a pod. súvisiacich s výchovno-vzdelávacím procesom.

Čl.3

Uvoľňovanie žiaka z vyučovania na žiadosť rodiča

1. Zákonný zástupca môže písomne požiadať triedneho učiteľa o uvoľnenie svojho dieťaťa z vyučovania na **2 dni** z rodinných dôvodov. Písomnú žiadosť podá triednemu učiteľovi, ktorý o tom informuje riaditeľa školy. Triedny učiteľ o chýbaní žiaka informuje osobne aj ostatných vyučujúcich v triede.
2. Zákonný zástupca môže písomne požiadať riaditeľa školy o uvoľnenie svojho dieťaťa z vyučovania na **viac ako 2 dni** z rodinných dôvodov. Písomnú žiadosť podá riaditeľovi školy, ktorý o tom informuje triedneho učiteľa. Triedny učiteľ o chýbaní žiaka informuje osobne aj ostatných vyučujúcich v triede.
3. Vyučujúci žiaka zapisuje do triednej knihy ako chýbajúceho a vymeškané hodiny mu triedny učiteľ ospravedlní. Žiak je povinný si po nástupe do školy doplniť zameškané učivo.

Čl.4

Uvoľňovanie žiaka na súťaže

1. Vedomostné a športové súťaže organizované školou, zriaďovateľom príp. inými školami sa sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania.
2. Pokiaľ sa súťaže organizujú mimo budovy školy, môžu sa ich žiaci zúčastniť len na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu, ktorý ho poskytne na celý školský rok na úvodnom plenárnom zasadnutí rodičov.
3. Triedny učiteľ v spolupráci s učiteľom, ktorý sprevádza žiaka na súťaž, v triednej knihe do poznámky uvedie poučenie o BOZP a informáciu o účasti žiaka na súťaži.
4. Počas neprítomnosti vyučujúci žiaka zapíše do triednej knihy ako chýbajúceho, pričom mu triedny učiteľ vykáže 0 vymeškaných hodín. Žiak sa po skončení súťaže v sprievode učiteľa vráti do školy a až potom môže odísť domov. Žiak je zároveň povinný zistiť si domáce úlohy a doplniť si preberané učivo z predmetov, na ktorých sa nezúčastnil.
5. Učiteľ, ktorý sprevádza žiakov na súťaž, je povinný **najneskôr 2 dni pred** uskutočnením súťaže predložiť riaditeľovi školy zoznam žiakov, miesto a čas konania príp. iné organizačné pokyny na schválenie.

Čl. 5

Uvoľňovanie žiaka na lekárske vyšetrenie

1. Triedny učiteľ môže na základe písomnej alebo osobnej žiadosti zákonného zástupcu uvoľniť žiaka z vyučovacej hodiny na lekárske vyšetrenie, **pokiaľ ho nemožno vykonať v čase mimo vyučovania**. Ak triedny učiteľ žiaka uvoľní počas vyučovania, zákonný zástupca je povinný prísť osobne a podpísať potvrdenie o tom, že žiaka berie z vyučovania.
2. Triedny učiteľ ospravedlní **1-dňovú neprítomnosť** žiaka písomne zdôvodnenú zákonným zástupcom maximálne **5x za školský rok**. Žiak je povinný zistiť si domáce úlohy a doplniť si učivo z predmetov, na ktorých sa nezúčastnil.

Čl. 6 Neprítomnosť žiaka pre chorobu

1. V prípade ochorenia sa žiak nezúčastňuje vyučovania a zapisuje sa jeho neprítomnosť do triednej knihy. Zákonný zástupca má povinnosť **najneskôr do 2 dní** oznámiť triednemu učiteľovi dôvod vymeškania dieťaťa zo školy.
2. V prípade podozrenia zo záškoláctva triedny učiteľ kontaktuje zákonných zástupcov po dvoch dňoch neprítomnosti žiaka (keď to dovtedy neoznámia).
3. Ak neprítomnosť žiaka trvá **viac ako 3** po sebe nasledujúcich pracovných dní, vyžaduje triedny učiteľ vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti v škole. Tento doklad doručí zákonný zástupca triednemu učiteľovi najneskôr **do 2 dní** od nástupu žiaka do školy.
4. Zákonný zástupca môže žiaka ospravedlniť maximálne na dobu 3 dni po sebe..
5. V prípadoch, ak ide o častú neprítomnosť žiaka v škole, môže triedny učiteľ vyžiadať lekárske potvrdenie aj pri kratšej neprítomnosti žiaka.
6. Žiak je povinný doplniť si učivo z predmetov na ktorých sa nezúčastnil .
7. Ak žiak vymešká počas polroka viac ako 30% z vyučovania a počet známok z predmetu neumožňuje uzavrieť klasifikáciu, môže byť na podnet riaditeľa školy (na návrh vyučujúceho) komisionálne preskúšaný.
8. Ak je žiak hospitalizovaný v nemocnici, príp. inom zariadení a zúčastňuje sa tam výchovno-vzdelávacieho procesu, do triednej knihy sa nezapisuje. Do poznámky triedny učiteľ zapíše „**Žiak je od hospitalizovaný v**“ **Žiak navštevuje školu pri zdravotníckom zariadení od...**
9. V prípade vážneho ochorenia, keď zo zdravotných dôvodov nemôže žiak dochádzať do školy, riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast, rozhodne o **individuálnom vzdelávaní**. V spolupráci s triednym učiteľom alebo ostatnými pedagógmi zabezpečí jeho vzdelávanie minimálne 2 hodiny týždenne v škole; alebo v domácom prostredí po dohode so zákonným zástupcom.

Čl. 7 Postup školy v prípade riešenia neospravedlnených hodín

1. Vyučovacie hodiny, za ktoré žiak neprinesie lekárske alebo rodičovské ospravedlnenie do 2 dní od nástupu na vyučovanie sa evidujú ako neospravedlnené a vyznačia sa v triednej knihe.
2. Do triednej knihy sa zapisujú aj neskoré príchody žiaka na prvú vyučovaciu hodinu, nedovolené opustenie budovy školy počas vyučovania, ale aj bezdôvodná neprítomnosť na kultúrnych, športových a iných aktivitách organizovaných školou počas vyučovania ako aj na triednických hodinách.
3. Vymeškané hodiny sa mesačne spočítajú a evidujú ako ospravedlnené alebo neospravedlnené hodiny.
4. Ak počet neospravedlnených hodín presiahne **5 vyučovacích hodín**, triedny učiteľ informuje o tejto skutočnosti riaditeľa školy a zákonných zástupcov, pozve ich

preukázateľným spôsobom (písomne) na pohovor, z ktorého vyhotoví Záznam o pohovore.

5. Ak počet neospravedlnených hodín je **väčší ako 15 h v mesiaci**, triedny učiteľ vyplní príslušné oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky žiaka, ktoré riaditeľ školy pošle obci, v ktorej má žiak trvalé bydlisko a ÚPSV a R v Košiciach.
6. Za správnosť postupu a vyhotovenia všetkých dokladov zodpovedá triedny učiteľ.

Čl. 8

Kritéria na výchovné opatrenia – pochvaly a iné ocenenia

Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade. Zaznamenávajú sa do triednych výkazov.

1. Pochvaly a iné ocenenia sa udeľujú za:

- mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy,
- záslužný alebo statočný čin,
- dlhodobú úspešnú prácu a korektné vzťahy medzi spolužiakmi.

2. Pochvala od triedneho učiteľa sa udeľuje za :

- vzornú dochádzku do školy počas školského roka,
- za dosiahnutý prospech „prospel s vyznamenaním“ za dané obdobie,
- reprezentáciu triedy v oblasti kultúry, športu, vzdelávania a pod.
- za 1.-3. miesto v školských kolách olympiád a rôznych súťaží
- prácu pre triedny kolektív a podobne

3. Pochvala od riaditeľa školy sa udeľuje za :

- reprezentáciu školy v oblasti kultúry, športu, vzdelávania a pod.
- záslužná práca pre školu, v školskom parlamente, v projektoch, zberoch a pod. v priebehu navštevovania ZŠ
- študijný priemer 1,00
- účasť v celoslovenskom kole súťaží a olympiád
- významný spoločenský čin (záchrana života, pomoc starým ľuďom a pod.)
- za 1.-3. miesto v okresných a vyšších kolách olympiád a rôznych súťaží

Čl. 9

Kritéria na výchovné opatrenia – posilnenie disciplíny

1. Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku, ktoré spravidla predchádza zníženiu stupňa zo správania; podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení,

najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

2. O udelení opatrenia informuje triedny učiteľ preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka. Opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu. Udelenie zníženého stupňa zo správania sa odôvodní v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka.
3. Opatrenia spravidla predchádzajú zníženiu známky zo správania. Pred udelením opatrenia je potrebné previnenie objektívne prešetriť za prítomnosti zákonného zástupcu žiaka. Za jedno previnenie je možné udeliť žiakovi len jedno výchovné opatrenie na posilnenie disciplíny.
4. **Napomenutie od triedneho učiteľa sa udeľuje za:**
 - neskorý príchod na vyučovaciu hodinu,
 - nevhodné správanie sa žiakov v triede, alebo na verejnosti,
 - ojedinelé dopúšťanie sa menej závažných previnení proti školskému poriadku,
 - menej časté zabúdanie učebných pomôcok, žiackej knižky a pod.

5. **Pokarhanie od triedneho učiteľa sa udeľuje žiakovi za:**

- 1 – 2 vymeškané neospravedlnené hodiny
- opakované sa dopúšťanie menej závažných previnení proti školskému poriadku,
- narúšanie vzťahov medzi spolužiakmi
- nerešpektovanie pokynov vyučujúcich a zamestnancov školy
- opakované nevhodné správanie sa žiakov v triede, alebo na verejnosti,
- časté zabúdanie učebných pomôcok, žiackej knižky a pod.

Pokarhanie od triedneho učiteľa udeľuje triedny učiteľ so súhlasom riaditeľa po prerokovaní v pedagogickej rade.

6. **Pokarhanie od riaditeľa školy sa udeľuje žiakovi za:**

- **3 – 6 vymeškaných neospravedlnených** vyučovacích hodín,
- opakované porušovanie školského poriadku v škole a na verejnosti ,
- časté narušovanie vyučovacieho procesu a pod.

7. **Znížená známka zo správania na stupeň 2 (uspokojivé):**

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Znížená známka zo správania na stupeň 2 sa udeľuje napr. za :

- **7 – 12 vymeškaných neospravedlnených hodín,**
- opakované závažné porušovanie školského poriadku,
- fyzické napadnutie spolužiaka, agresívne správanie voči žiakom alebo zamestnancom,
- krádež v škole a na verejnosti, bez trestného stíhania,
- falšovanie úradného dokumentu (ospravedlnenie od rodičov, LV potvrdenie, záznam v ŽK)

- priestupok voči zákonu neklasifikovaný ako prečin,
- úmyselné poškodzovanie majetku školy,
- svojvoľné opustenie výchovno-vzdelávacieho procesu (v škole i mimo školy),
- za propagáciu rasizmu, xenofóbie, za prechovávanie drog a iných omamných látok.

8. Znížená známka zo správania na stupeň 3 (menej uspokojivé):

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Znížená známka zo správania na stupeň 3 sa udeľuje napr. za :

- **13 - 60 vymeškaných neospravedlnených hodín**
- veľmi vážne porušenie školského poriadku,
- fyzické napadnutie, ublíženie na zdraví a šikanovanie,
- priestupok voči zákonu klasifikovaný ako prečin,
- falšovanie úradného dokumentu ako výpis z katalógového listu, vysvedčenie a pod.
- poškodenie školského majetku s väčším rozsahom škody.

9. Znížená známka zo správania na stupeň 4 (neuspokojivé):

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

Znížená známka zo správania na stupeň 4 sa udeľuje napr. za :

- **61 a viac vymeškaných neospravedlnených hodín**
- priestupok voči zákonu klasifikovaný ako trestný čin,
- v týchto prípadoch problém preberá sociálny kurátor a postupuje podľa právnych predpisov odobratím prídavkov na dieťa a ďalšími výchovnými opatreniami voči žiakovi a zákonnému zástupcovi v zmysle platnej legislatívy.

10. Výchovné opatrenia sa zaznamenávajú v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka. Udelenie zníženej známky zo správania sa odôvodní v triednom výkaze alebo katalógovom liste žiaka.- MP č. 22/2011 čl.9, bod 41.

11. Pri navrhovaní výchovných opatrení alebo návrhu na zníženie známky zo správania má triedny učiteľ na zreteli, či je zodpovedný za neospravedlnené hodiny žiak, alebo či neospravedlnená dochádzka žiaka do školy nie je spôsobená zanedbávaním starostlivosti o povinnú školskú dochádzku žiaka zo strany jeho zákonného zástupcu.

Čl. 10 Ochranné opatrenia

1. Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej

miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy alebo školského zariadenia, okrem špeciálnych výchovných zariadení, môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca. Riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia bezodkladne privolá :

- a) zákonného zástupcu,
- b) zdravotnú pomoc,
- c) Policajný zbor.

2. Ochranné opatrenie slúži na upokojenie žiaka. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľ školy alebo školského zariadenia písomný záznam.

Čl. 11

Priestupky a správne delikty

Podľa ustanovenia § 5 ods. 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve: Zákonný zástupca dieťaťa nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky, najmä ak neprihlási dieťa na povinnú školskú dochádzku alebo ak dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci.

Priestupky a správne delikty vo veci zanedbávania plnenia povinnej školskej dochádzky prejednáva obec (podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch), v ktorej má zákonný zástupca pobyt.

Pri podozrení zo zanedbávania povinnej školskej dochádzky je riaditeľ školy povinný zanedbávanie povinnej školskej dochádzky oznámiť obci, v ktorej má zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt (v súlade s § 5 ods.11 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Ak žiak vymešká viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku, je obec povinná na základe oznámenia riaditeľa školy začať priestupkové konanie v zmysle § 6 v súlade s § 37 a 37a zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V prípade, ak škola dodržala vyššie uvedený postup a aj napriek prijatým opatreniam sa školská dochádzka žiaka nezmení a žiak vymešká viac ako 100 vyučovacích hodín bez náležitého ospravedlnenia, obec na základe oznámenia riaditeľa školy podáva podnety na trestné stíhanie zákonných zástupcov súvisiace s ohrozovaním mravnej výchovy mládeže v zmysle § 211 ods. 1 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon).

Doplňok k priestupkom

A. Bežné priestupky:

- zabúdanie učebných pomôcok,
- zabúdanie žiackej knižky,
- zabúdanie prezuviek, úbor na TV a pod.

B. Závažné priestupky:

- vyrušovanie na hodinách,
- bezdôvodné opustenie školy,
- nerešpektovanie príkazov vyučujúcich,
- prepisovanie známok,

- klamstvo,
- podvody,
- používanie mobilných telefónov a iných predmetov, ktoré rozptyľujú jeho pozornosť, prípadne ohrozujú zdravie a bezpečnosť ostatných žiakov aj žiaka samotného.

C. *Mimoriadne závažné priestupky :*

- šikanovanie žiakov (aj slovné),
- arogancia,
- drzosť,
- fyzické ublíženie,
- krádež, fajčenie,
- alkohol,
- drogy,
- ničenie školského zariadenia a pod.

Čl. 12 Záverečné ustanovenia

1. V prípade závažného priestupku alebo závažného porušenia školského poriadku sa nemusí v odôvodnených prípadoch dodržať hierarchia (postup) výchovných opatrení.
2. Výchovným opatreniam predchádza prevencia. Každé porušenie školského poriadku sa posudzuje individuálne. Pri riešení porušenia školského poriadku triedny učiteľ úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami žiaka, pedagógmi školy, výchovným poradcom, vedením školy, školským špeciálnym pedagógom, CPPP a P, políciou a pod..
3. Osobitne sa postupuje pri začlenených žiakoch so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Čl. 13 Účinnosť

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 1. apríla 2013.

Vypracoval:

Dňa:

Spracovali: PaedDr. Mária Kavečanská, Mgr. Eva Vinceová